

VIJFENZEVENTIG JAAR GELEDEN

L. Devriese

... in 1931 rolde het schamele eerste nummertje van het *Vlaamsch Diergeneeskundig Tijdschrift* van de pers en het zou achttien maanden duren vooraleer de eerste jaargang kon afgesloten worden. De term 'schamel eerste nummertje' is geen oordeel zoveel jaren na datum vanuit ons eigen digitaal tijdperk met quasi onbeperkte publicatiemogelijkheden. Hij is afkomstig uit een redactioneel commentaar in de tweede jaargang. Het V.D.T. was, zo luidde het verder in die tekst, 'de voorbode van het Vl. Diergeneeskundig onderwijs. Het V.D.T is en zal altijd blijven de ziel van ons beroep'.

Met ingang van het academiejaar 1933 -1934 zou inderdaad de 'Veeartsenijschool' na heel wat politieke tribulaties van start gaan te Gent. Voorlopig was het nog niet zover. Het nieuwe tijdschrift werd uitgegeven door de *Natuur- en Geneeskundige Vennootschap* waarvan de zetel toen te Antwerpen gevestigd was. Het was de *Tolk der Afdeeling Diergeneeskunde der Wetenschappelijke Vlaamse Congressen*. Die wetenschappelijke congressen ontstonden in de 19de eeuw in het kader van de Vlaamse ontvoogdingsstrijd en ze culmineerden in de vervlaamsing van de Gentse Rijksuniversiteit. Dat alles was toen geen evidente zaak en het uitgeven van een diergeneeskundig tijdschrift in het Nederlands was dat evenmin, ook financieel niet. Vandaar dat de nieuweling startte met middelen ter beschikking gesteld door een vereniging die al langer Nederlandstalige wetenschappelijke tijdschriften uitgaf.

Een oordeel over de uitspraak dat 'het V.D.T. is en zal blijven de ziel van ons beroep' laten we liever aan anderen over. Wie echter de moeite wil doen enkele oude jaargangen even in te kijken, zal zich gemakkelijk realiseren dat het tijdschrift in elk geval een moeilijk te overtreffen spiegel is van wat er in de diergeneeskundige problematiek en kennis op kwam, evolueerde ... en weer verdween. Hoewel er altijd al heel wat van de inhoud niet direct bruikbaar was voor de praktijk, ziet men er zo goed als alle belangrijke thema's in evolueren: de grote besmettelijke ziekten, te beginnen met tuberculose, brucellose, distomatose en longworminfecties, de vele virale infecties, de opkomst van de sulfonamiden gevolgd door de antibiotica en de resistentie daartegen, nieuwe chirurgische en beeld-

vormingstechnieken en kennis over metabole ziekten, genetica, fertiliteit en verloskunde. Gaandeweg, maar heel traag, te traag voor velen, verschoof de aandacht van nutsdieren naar gezelschapsdieren. Af en toe werd op kritieke momenten degelijke informatie verschaft over soms zeer omstreden thema's. Het tijdschrift verleende en verleent hoe dan ook een wetenschappelijk sérieux aan het beroep en zijn beoefenen, iets waarvan het belang op lokaal vlak niet te onderschatten is. Goed onderbouwde achtergrondinformatie is even belangrijk als praktische tips.

Samen met het aantal dierenartsen evolueerde ook de omvang van het VDT. Aanvankelijk ging dat heel langzaam. Telde het eerste volwaardige jaarvolume (de tweede jaargang in 1933) 162 bladzijden en 11 volwaardige artikels, dan waren het er in 1956, vijftienvintig jaar na de start, nog steeds slechts 294, respectievelijk 18 en na een halve eeuw in 1981 was dat gestegen tot 463, respectievelijk 31. Nu telt het tijdschrift telkenjare om en rond de 400 bladzijden van een groter formaat en ruim 50 artikels. Slechts schoorvoetend kwamen er kleurtjes in terecht. Niet toevallig gebeurde dit eerst in de niet-genummerde publicitaire bladzijden. De prijs was immers de limiterende factor. Zo konden de weinig talrijke abonnees (zo goed als alle Vlaamse dierenartsen) in 1948 een groengekleurde reclame voor sulfamezathine bewonderen. Nadat ongeveer zeventig jaar een uiterst sobere opmaak de regel was geweest, verschenen vanaf 2004 allerhande beesten op de omslag en werd het binnenin hoe langer hoe kleurrijker.

Nog een andere belangrijke evolutie was de onmogelijk te vermijden overgang naar Engelstalige publicaties. Bijna alle originele bijdragen en casuïstieken verschijnen nu in een zeer verzorgd Engels (taalkundig niet zo evident), maar zij vormen niet de hoofdmoot. De overzichten zijn talrijker en meestal ook heel wat langer. Zij blijven overwegend gesteld in even verzorgd Nederlands (ook niet zo evident). Deze overzichten en thema-artikels vormen de ruggengraat (destijds ruggegraat ...) van ons tijdschrift. Het 'tweeledig doel' van het VDT als vaktijdschrift voor de lokale practici en als internationaal toegankelijke publicatiemogelijkheid voor onze onderzoekers, was

niet gemakkelijk te verwezenlijken en vol te houden. Maar dat lijkt ondanks alles toch aardig te lukken.

En ... toen kwam de digitale revolutie die in de wereld van de wetenschappelijke tijdschriften razend te keer ging. Ons zusterblad, de bijna anderhalf eeuw oude Annales de Médecine Vétérinaire, een uitgave van de Luikse faculteit, verdween als papieren publi-

catie. Veel andere kregen het financieel erg moeilijk. Het VDT stapte over naar een formule die de Engeltalige publicaties vanaf 2002 full text en gratis aanbiedt op het internet en de Nederlandstalige artikels voorbehoudt aan de betalende abonnees. Mede daarvoor werd de digitale aardschok glansrijk doorstaan.

75 jaar Vlaams Diergeneeskundig Tijdschrift

